

Силабус курсу

Загальна психологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 23 Соціальна робота
Спеціальність – 232 Соціальне забезпечення
Освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення»

Рік навчання: I, Семестр: 2

Кількість кредитів: 4

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

канд. психол. н., доцент **Ятищук Анастасія Анатоліївна**

Контактна інформація

silentstone.arhe@gmail.com, +380685157656

Опис дисципліни

Вивчення дисципліни "Загальна психологія" передбачає отримання базових знань про психіку та поведінку людини. Основна увага приділяється дослідженню психологічних процесів, таких як сприйняття, уява, пам'ять, мислення, емоції. Студенти вивчають структуру та динаміку особистості, включаючи темперамент, характер, мотивацію та самосвідомість. Також розглядається предмет та завдання психології. Студенти, які вивчають "Загальну психологію", повинні засвоїти ключові психологічні процеси, такі як сприйняття, пам'ять, мислення та емоції, щоб розуміти, як вони впливають на поведінку людини. Важливо також вивчити основні аспекти особистості, зокрема темперамент, характер, мотивацію та самосвідомість, і як ці компоненти взаємодіють між собою. Студенти мають зрозуміти, як формуються емоції та як вони впливають на прийняття рішень і поведінкові реакції, а також оволодіти знаннями про когнітивні процеси, такі як мислення та уява, які допомагають людині вирішувати проблеми та адаптуватися до навколишнього середовища. Цей курс розвиває у студентів навички аналізу людської поведінки, що важливо для їхньої майбутньої професії. Студенти вчаться розуміти закономірності розвитку особистості, механізми соціальної взаємодії та вплив зовнішнього середовища на психіку. Завдяки вивченню загальної психології студенти також отримують базові навички критичного мислення та наукового аналізу, що допомагає їм краще розуміти себе та інших, ефективно комунікувати й приймати обґрунтовані рішення в особистому та професійному житті.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Предмет психології як науки, її завдання.	Розвинути ключові здатності та вміння, що допоможуть у подальшому навчанні та професійній діяльності. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.	Питання

2 / 2	Тема 2. Неусвідомлювані психічні процеси.	Засвоїти, що значна частина психічної діяльності людини відбувається на неусвідомлюваному рівні. Розуміти, як ці процеси формуються і як можуть впливати на емоції, сприйняття та поведінку, навіть без усвідомлення людиною цього впливу.	Питання
2 / 2	Тема 3. Діяльність як основна форма активності особистості. Поняття про особистість.	Розуміти, що діяльність є основним способом реалізації потреб і цілей людини, а також засобом розвитку особистості. Вміти аналізувати структуру діяльності, яка включає мотиви, цілі, засоби та результати. Засвоїти поняття особистості як стійкої системи психічних властивостей, яка формується в процесі діяльності та соціальної взаємодії. Усвідомлювати, як через діяльність відбувається розвиток самосвідомості та самореалізації особистості. Оцінювати вплив діяльності на соціальне та психологічне становлення людини	Написання есе
2 / 2	Тема 4. Спілкування як між'суб'єктні взаємини	Взаємодіяти, вступати у комунікацію, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні відмінності.	Питання,
2 / 2	Тема 5. Відчуття як початкова ланка пізнавальних процесів	Зрозуміти роль відчуттів як початкового етапу пізнавальної діяльності, що забезпечує зв'язок між зовнішнім середовищем та психікою людини. Розрізняти різні види відчуттів (зорові, слухові, дотикові, смакові, нюхові) та їхню специфіку. Засвоїти механізми виникнення відчуттів, зокрема, як подразники впливають на органи чуття та як ця інформація обробляється нервовою системою. Розуміти відчуття як основу для складніших когнітивних процесів, таких як сприйняття, мислення, пам'ять та уява. Оцінювати значення відчуттів для орієнтації людини в навколишньому світі та її взаємодії з ним.	Реферат
2 / 2	Тема 6. Сприймання: види та властивості.	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища сприймання, механізми сприймання простору і часу	Питання
2 / 2	Тема 7. Пам'ять: теорії і закономірності функціонування.	Опанувати типи пам'яті: сенсорну, короткочасну, довгочасну, процедурну та декларативну, а також їх функціонування. Засвоїти механізми запам'ятовування, зберігання та відтворення інформації, включаючи роль повторення, організації та асоціацій.	Питання, МКР
2 / 2	Тема 8. Уява і творчість.	Розуміти сутність уяви як психічного процесу, що полягає у створенні нових образів на основі попереднього досвіду. Опанувати види уяви: репродуктивну (відтворювальну) та творчу (креативну), а також розрізняти активну та пасивну уяву. Зрозуміти роль уяви у творчості як ключового компонента для створення нового в науці, мистецтві та повсякденному житті.	Презентації
2 / 2	Тема 9. Мислення та інтелект	Характеризувати основні мисленнєві операції. Розвивати власну здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Питання

2 / 2	Тема 10. Увага як форма організації психічної діяльності	Зрозуміти сутність уваги як процесу, що забезпечує вибіркочу спрямованість свідомості на важливі стимули, ігноруючи несуттєве. Опанувати види уваги: мимовільну, довільну та післядовільну, а також розрізнати їхні характеристики та умови виникнення. Засвоїти основні властивості уваги, такі як концентрація, обсяг, стійкість, переключення та розподіл.	Питання
2 / 2	Тема 11. Поняття про волю і вольову поведінку.	Формулювати власні обґрунтовані судження самоаналізу мотиваційної сфери та вольової діяльності особистості, складати програму виховання та самовиховання волі	Питання
2 / 2	Тема 12. Емоції і почуття: їх роль в житті людини.	Засвоїти основні функції емоцій: адаптаційну, мотиваційну, комунікативну та регуляторну, а також їх вплив на поведінку та прийняття рішень. Оцінювати роль емоцій у психічному та фізіологічному здоров'ї, їхній зв'язок зі стресом, мотивацією та добробутом людини	Питання
2 / 2	Тема 13. Проблема типу темпераменту.	Засвоїти поняття темпераменту як вродженої біологічної основи психічної активності, що визначає динамічні особливості поведінки. Розуміти основні типи темпераменту. Знати вплив темпераменту на поведінку та психічні процеси, включаючи сприйняття, мислення, пам'ять та комунікативні особливості. Оцінювати, як темперамент впливає на професійну діяльність, соціальну взаємодію та адаптацію до стресових ситуацій	Презентації
2 / 2	Тема 14. Природа і сутність характеру.	Аналізувати різноманітні фактори, що впливають на формування характеру, включаючи генетичні, соціальні та культурні впливи. Розвинути навички критичного мислення через порівняння різних теорій і підходів до вивчення характеру.	Реферат, питання
2 / 2	Тема 15. Задатки та здібності людини.	Оволодіти практичними методами оцінки задатків та здібностей у інших людей, що може бути корисно в професійній діяльності. Здійснювати самоаналіз своїх власних задатків та здібностей, що може допомогти їм у визначенні своїх професійних цілей.	Питання, МКР

Літературні джерела

1. Бригадир М.Б., Бугерко Я.М., Ревасевич І.С. Загальна психологія. Збірник кейсів: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2017. 35 с.
2. Бугерко Я., Гірняк Г. Майбутнє психології: від природничої науки до сфери мислєдїяльності. *Психологія і суспільство*. 2021. № 2. С. 192-203.
3. Бугерко Я. Психотехнологія духовно-морального розвитку особистості. *Габітус*. 2020. № 14. С. 164-169.
4. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] 3-тє вид. URL: http://document.kdu.edu.ua/info_zab/053_425.pdf
5. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум:

- Навч. Посібник. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk685984.pdf>
6. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ : ЦНЛ, 2020. 388 с.
  7. Ільїна Н.М. Загальна психологія в екзаменаційних питаннях і відповідях. Навч. посіб. Київ : «Університетська книга», 2018. 239 с.
  8. Колобич О. П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник. Львів, 2018. 172 с. <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/pidruchnyk-2018-kolobych-R7.pdf>
  9. Максименко С. Д. Загальна психологія : навчальний посібник. 3-тє вид., перероблене та доповнене. Київ : ЦУЛ, 2018. 272 с.
  10. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: Навч.посібник. Київ : МАУП. URL: http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/627/Maksimenko_S.D._Zagal'na_psihologiya.pdf
  11. Методологія і психологія гуманітарного пізнання. До 25-річчя наукової школи професора А.В.Фурмана : колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019, 998 с.
  12. НМК дисципліни Загальна психологія / Укладач Я.Бугерко. Тернопіль. Moodle ЗУНУ,2023.
  13. Савчин М. В. Загальна психологія. ВЦ «Академія», 2020. 344 с.
  14. Фурман А.В. Категорійна матриця теоретичної психології. *Психологія і суспільство*.2020. № 2, С.13-51.
  15. Valsiner Jaan. General human psychology. New York, NY, USA: Springer, 2021. 321 p.
  16. Solms Mark. New project for a scientific psychology: Generalscheme. *Neuropsychanalysis*. 2020. 22.1-2. P. 5-35.
  17. Spencer Herbert. *The principles of psychology*. Princeton University Press, 2021.
  18. Von Bertalanffy Ludwig. General system theory and psychology. *Toward Unification in Psychology*. University of Toronto Press, 2019. P. 219-224.
  19. Hollingworth, Harry Levi, and Albert Theodore Poffenberger. *Applied psychology*. D.Appleton, 2020.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни “Загальна психологія” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів: поточне тестування та опитування; підсумкове тестування за кожним змістовим модулем; оцінювання виконання тренінгу та проекту; підсумковий екзамен.

- **Політика щодо дедлайнів і перескладання.** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності.** Використання друкованих та електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.
- **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
1. Усне опитування під час занять= 40 балів. 2. Модульна робота = 60 балів.	Оцінювання розробленого проведеного тренінгу, щодо психологічних навичок в роботі спеціалістів із соціального забезпечення	1. Написання проекту, яке включає оформлення роботи згідно вимог = 50 балів 2. Захист проекту = 50 балів	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 40 балів. У підсумку 80 балів. 2. Розв'язання 10 тестів по 2 бали =20 балів	

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

